Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta 2025

Scéim Mharcála

Polainnis

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do dhaltaí faoi úsáid scéimeanna marcála foilsithe

Níl sé i gceist go mbeidh scéimeanna marcála atá foilsithe ag Coimisiún na Scrúduithe Stáit ina ndoiciméid aonair. Is acmhainn riachtanach iad le haghaidh scrúdaitheoirí a gcuirtear oiliúint orthu maidir le léirmhíniú ceart a fháil ar an scéim agus cur i bhfeidhm ceart na scéime. Is éard atá i gceist leis an oiliúint seo, i measc nithe eile, samplaí d'obair dhaltaí a mharcáil agus na marcanna a bhronntar a phlé, chun cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Ina dhiaidh sin déanann na Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na gceartaitheoirí chun cur i bhfeidhm comhsheasmhach agus cruinn na scéime marcála a chinntiú. Déanann an Príomhscrúdaitheoir maoirseacht ar an bpróiseas seo, le cabhair ó Phríomhscrúdaitheoir Comhairleach de ghnáth. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh maidir le cé acu ar cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa oibre iarrthóra nó nár cuireadh.

Is dréachtdhoiciméid iad scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear an scéim i gcrích go dtí go gcuireann ceartaitheoirí i bhfeidhm í ar obair iarrthóirí agus go mbailítear an t-aiseolas ó na ceartaitheoirí go léir agus go ndéantar é a mheas i bhfianaise réimse iomlán fhreagraí na n-iarrthóirí, leibhéal iomlán deacrachta an scrúdaithe agus an gá le comhsheasmhacht a chaomhnú ó thaobh caighdeáin de ó bhliain go bliain. An scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

I gcás scéimeanna marcála a chuimsíonn réitigh shamplacha nó freagraí samplacha, is fiú a thabhairt faoi deara nach bhfuil sé i gceist go mbeidh siad uileghabhálach. D'fhéadfadh leaganacha difriúla nó malartacha a bheith inghlactha freisin. Ní mór do scrúdaitheoirí gach freagra a mheas de réir a bhfiúntais, agus moltar dóibh dul i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha i gcás amhrais.

Scéimeanna Marcála sa Todhchaí

Ba chóir go seachnaítear aon tuairimí faoi scéimeanna marcála sa todhchaí más tuairimí bunaithe ar scéimeanna ón am atá thart iad. Cé go bhfuil na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, d'fhéadfadh sé go mbeadh athrú ar na sonraí a bhaineann le marcáil cineál faoi leith ceiste i bhfianaise fheidhm na ceiste sin sa scrúdú trí chéile in aon bhliain ar leith. Tá an fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir in aon bhliain ar leith cinneadh a dhéanamh ar conas is fearr a chinntiú go mbeidh measúnú cóir agus cruinn ar obair iarrthóirí agus chun a chinntiú go mbeidh comhsheasmhacht ann maidir le caighdeán an mheasúnaithe ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh athrú ar ghnéithe den struchtúr, mionsonraí agus cur i bhfeidhm na scéime marcála maidir le scrúdú faoi leith ó bhliain amháin go bliain eile gan fógra.

Agus an scéim mharcála á léamh is cóir na pointí a leanas a chur san áireamh:

Maidir le gach roinn den scrúdú níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le nathanna cainte, frásaí agus focail eile atá ar comhchiall leis na cinn atá ar fáil ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.

Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an líon marcanna atá ar fáil don fhreagra ar an scrúdpháipéar. D’fhéadfadh riachtanais agus leithdháileadh na marcanna athrú ó bhliain go bliain, dá réir sin.

Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.

Mar riail ghinearálta, más ann d’amhras faoi bhailíocht aon fhreagra, ní mór do scrúdaitheoirí dul i gcomhairle lena scrúdaitheoir comhairleach sula mbronntar marcanna.

TABHAIR FAOI DEARA: Agus an scéim mharcála seo á léamh, ba chóir aird a thabhairt ar na pointí seo a leanas:

Léiríonn **tulslais /** roimh fhreagra go bhfuil an freagra comhchiallach leis an gceann a tháinig roimhe nó gur freagra malartach é. Ní féidir glacadh le freagraí a bhfuil tulslais eatarthu mar fhreagraí éagsúla, mar sin.
Léiríonn **fleasc -** roimh fhreagra gur freagra ar leith é, a d'fhéadfaí a mheas mar fhreagra nach bhfuil baint aige le haon fhreagra molta eile ar an gceist.
Léiríonn **lúibíní cruinne ( )** ábhar nach meastar a bheith riachtanach chun marcanna iomlána a bhaint amach.

Nótaí mínithe a úsáidtear sa mharcáil

Ní thugtar nótaí mínithe sna freagraí uile

Nóta Mínithe	**Brí**
✓	Ceart
________	Earráid(í) teanga/gramadaí
~~	Doiléir
SMM	Scéim Mharcála Mhionathraithe curtha i bhfeidhm
^	Easnamh
-	Níor freagraíodh an cheist
[…]	Ábhar neamhábhartha
{…}	Freagraí tugtha sa teanga mhícheart

Freagraí tugtha sa teanga mhícheart e.g. freagraí as Gaeilge/as Béarla nuair is í an Pholainnis atá de dhíth nó freagraí sa Pholainnis nuair is í an Ghaeilge/Béarla atá de dhíth – bronn 50% de na marcanna.

Część A	**Czytanie**	**100 punktów**
Roinn A	**Léamhthuiscint**	**100 marc**

Ní mór d'iarrthóirí tabhairt faoi Léamhthuiscint 1 agus Léamhthuiscint 2

Ceist 1

Wiara w swoje siły (50 marc)

(a) *Uzupełnij informacje na temat Marcina Małysa: (akapit 1)*

(i) *co myśli o sobie*
- że jest wyjątkowy **(2 m)**

(ii) *plany zawodowe*
Ceann amháin díobh seo: **(2 m)**
- malarz
- muzyk
- aktor
- fotograf artystyczny

(iii) *stosunek do życia*
Ceann amháin díobh seo: **(2 m)**
- kieruje się myślą *chwytaj dzień*
- docenia piękno życia
- cieszy się małymi rzeczami

(b) *Co wiemy na temat liceum, do którego dostał się Marcin? Podaj **3** szczegóły. (akapit 2)*

Trí cinn díobh seo: **(3 x 2 m)**
- najlepsze w regionie
- budynek szkoły jest poważny/z salami o wysokich sufitach
- imienia (Adama) Asnyka
- (tu uczy się) wybitna młodzież
- (tu pracują) najlepsi nauczyciele

nó
- najlepsze **(1 m)**
- wysokie sufity **(1 m)**

(c) *Jak Marcin radzi sobie jako fotograf artystyczny? (akapit 5)*

Ceann amháin díobh seo: **(2 m)**
- niezbyt dobrze/źle/entuzjastyczne reakcje skończyły się szybko
- (od ponad roku) nie zaprezentował niczego nowego
- przyjaciele myślą, że powinien pójść do normalnej pracy

(d) *Marcinowi brakuje gotówki. (akapity: 6, 7)*

(i) *Jak ogranicza wydatki?*

Dhá cheann díobh seo: **(2 x 2 m)**

- żywi się (głównie) kaszą/gotowymi sosami
- pije wodę z kranu
- unika osiedlowych sklepików
- liczy się z każdym groszem

(ii) *Wymień jedną emocję, jaka mu towarzyszy.*

Ceann amháin díobh seo: **(2 m)**

- rozpacz
- strach/lęk
- desperacja

(iii) *Zacytuj zdanie, które mówi o tej emocji.*

Ceann amháin díobh seo: **(2 m)**

- rozpacz: *To doprowadzało go do rozpaczy.*
- strach/lęk: *Chłopak bał się sprawdzać skrzynkę na listy./Bał się odczytywać e-maile, odbierać telefony.*
- desperacja: *Był zdesperowany, myślał nawet, by coś ukraść...*

(e) *Wyjaśnij znaczenie podanych wyrażeń w kontekście przeczytanego tekstu:*

(i) *liczyć się z każdym groszem (akapit 6)* **(2 m)**

- być oszczędnym/żyć oszczędnie/nie trwonić pieniędzy/nie marnować pieniędzy

(ii) *chodzić z głową w chmurach (akapit 9)* **(2 m)**

- marzyć/fantazjować/bujać w obłokach/myśleć o niebieskich migdałach

(f) *Conas a tharla fadhbanna airgid a bheith ag Marcin? Tabhair **ceithre** shonra.(ailt: 3, 4)*

Ceithre cinn díobh seo: **(4 x 2 m)**

- cheannaigh sé ceamara an-daor
- Thug sé a cheamara ar iasacht gan aon chonradh/chaill sé a cheamara
- thaistil sé go: Londain, Páras, Nua-Eabhrac/thar lear
- chaith sé a chuid coigiltis go léir
- ní raibh ioncam cobhsaí aige/gan aon ioncam
- fuair sé airgead ar iasacht ar líne
- fuair sé airgead ar iasacht ó chairde

nó

- cheannaigh sé ceamara
- fuair sé airgead ar iasacht **(1 m)**

(g) *Céard a bhí Marcin ag smaoineamh ar a dhéanamh de bharr a fhiacha troma? Mínigh do fhreagra go mion. (alt 7)*

Trí cinn díobh seo: **(3 x 2 m)**

- iasacht a ghlacadh
- rith ar shiúl go cathair/baile eile
- rith ar shiúl go tír eile
- rud éigin a ghoid
- tairiscint a dhearthár a ghlacadh

(h) *Céard a rinne Marcin chun go n-éireodh lena ghnó fótagrafaíochta? Tabhair* ***ceithre*** *shonra.*

Ceithre cinn díobh seo: **(4 x 2 m)**

- Bhí cuma chliste/ghairmiúil air
- bhí sé poncúil
- rinne sé iarracht gach duine a chur san áireamh sna pictiúir
- theastaigh uaidh na grianghraif a dhéanamh uathúil/pearsanta
- bhí sé ag lorg neamhfhoirfeachtaí mealltacha (dá fhíseáin agus dá phictiúir)
- Is minic a chríochnaigh sé ag obair i ndiaidh meán oíche/ d'oibrigh sé uaireanta fada/ bhí sé dícheallach
- Bhí sé gasta/sheol sé grianghraif an lá dár gcionn, físeán 2 lá ina dhiaidh sin/bhí sé éifeachtach
- Bhí sé ina dhuine a bhí ag brionglóideach ach chuir sé stop leis sin.
- Thaitin a ghairm leis/bhí paisean aige faoina phost
- Bhí sé an-mhaith ina phost

(i) *Bunaithe ar an téacs, cuir in iúl cé acu ráiteas thíos atá ceart.*
Cuir tic (✓) sa bhosca ceart. Ná roghnaigh ach ráiteas ***amhá****in.* **(2 m)**

(i)	*Scoláire measartha ab ea Marcin.*	☐
(ii)	*Bhí tuismitheoirí Marcin saibhir.*	✓
(iii)	*Thaitin póstaí i gcónaí le Marcin.*	☐
(iv)	*Shíl Marcin i gcónaí go raibh sé speisialta.*	☐

Ceist 2

<u>Tatuaż – sztuka czy moda? (50 marc)</u>

(a) *Uzupełnij tabelę na temat pierwszego człowieka z tatuażami: (akapit 1)*

(i) *imię*

- Ötzi **(2 m)**

(ii) *kiedy żył*

- 3300 lat przed naszą erą **(2 m)**

nó

- przed naszą erą **(1 m)**

(iii) *fakt na jego temat*

Ceann amháin de: **(2 m)**

- zmumifikowany
- znaleziony (w alpejskim) lodowcu
- miał 57 tatuaży

(b) *Co wskazywano w badaniach jako przyczynę popularności tatuaży? Wymień* ***2*** *szczegóły. (akapit 5)*

Dhá cheann díobh seo: **(2 x 2 m)**

- poczucie własnej atrakcyjności
- niezgoda na nudne życie
- symbolizują młodość
- dodają odwagi (na przykład przy zrywaniu z nałogami)
- poprawiają humor

(c) *Co osoba decydująca się na tatuaż powinna wziąć pod uwagę? Wymień* ***2*** *szczegóły. (akapit* 5)

Dhá cheann díobh seo: **(2 x 2 m)**

- tatuaże mogą uzależniać
- na tatuaż najlepiej decydować się w późniejszym wieku/gdy poglądy są bardziej ukształtowane
- rodzaj zawodu, (który chcemy wykonywać)/tatuaże w: bankowości, medycynie, prawie, finansach nie są mile widziane.

(d) *Co Magdalena Sawicka mówi o modzie wśród tatuujących się? Podaj* ***2*** *szczegóły. (akapit 8)*

Dhá cheann díobh seo: **(2 x 2 m)**

- wpływ mają influencerzy/idole
- zakochani, przyjaciele, rodzice i dzieci/klienci wybierają nawiązujące do siebie tatuaże
- popularne są takie same kwiaty/splecione (małe) palce rąk

nó

- popularne są kwiaty **(1m)**

(e) *Podkreślone wyrazy zastąp synonimami. Zdania, z których pochodzą, powinny zachować swoje znaczenie.*

(i) *Tatuaż był <u>odmiennie</u> postrzegany w różnych kulturach. (akapit 2)* **(2 m)**

różnie/niejednolicie/odrębnie/inaczej/rozbieżnie

(ii) *To <u>fascynujące</u>! (akapit 6)* **(2 m)**

niesamowite/wyjątkowe/nadzwyczajne/niebywałe/niezwykłe/ekscytujące

(f) *Co Magdalena Sawicka lubi w swojej pracy? (akapit 10)*

Ceann amháin díobh seo: **(2 m)**

- kontakt z ludźmi/rozmowy
- to, że ktoś chce mieć na skórze jej rysunek (do końca życia)

(g) *Cad a fhoghlaimímid faoi thús na dtatúnna sa Pholainn? Tabhair* ***ceithre*** *shonra. (ailt: 3, 4)*

Ceithre cinn díobh seo: **(4 x 2 m)**

- an chéad chlúdach sna meáin chumarsáide sa bhliain 1873
- Na chéad tatúnna - deireadh an naoú haois déag

- coitianta i measc: mairnéalach/taibheoirí sorcais/oibrithe/saighdiúirí
- a bhaineann leis an bhfochultúr príosúin
- measadh gur léiriú ar éirí amach a bhí iontu
- bhí siad coitianta den chuid is mó i measc na bhfear
- Osclaíodh na chéad stiúideonna tatú i Vársá agus Gdynia sa bhliain 1991

  nó (1 m) <u>do chathair amháin</u>: na chéad stiúideonna tatú i Vársá/Gdynia
- Tháinig tatúnna chun bheith ina gcuid den chultúr coitianta sa Pholainn

(h) *Bunaithe ar an téacs, cuir in iúl cé acu **fíor** nó **bréagach** atá na ráitis seo a leanas.*
Cuir tic (✓) sa bhosca cuí. **(2 x 1 m)**

Nóta:
Má shainaithníonn an t-iarrthóir an freagra ceart go soiléir, gan tic a úsáid = 1 Mharc
Má thugtar níos mó ná freagra amháin = 0 Marc.

		Fíor	**Bréagach**
(i)	*I dtosach bhí ealaín na dtatúnna teoranta go docht do shagairt agus do rialtóirí tíortha. (alt 2)*		✓
(ii)	*Tá eolas ar an anatamaíocht tábhachtach d'obair Magdalena Sawicka. (alt 6)*	✓	

(i) *Cad a deir Magdalena Sawicka faoi thús a saoil oibre mar ealaíontóir tatúnna?*
*Tabhair **ceithre** shonra. (alt 7)*

Ceithre cinn díobh seo: **(4 x 2 m)**
- Bhí sé dúshlánach.
- cheannaigh sí meaisín tatú
- chleacht sí tatuáil ar bananaí
- níor éirigh léi
- glacadh léi mar intéirneach (i stiúideo tatú)
- ba é an chéad tatú a rinne sí ná ar a fear céile
- Rinne sí a céad tatú tar éis 4 mhí de chleachtadh

(j) *Cén dóigh a gcuireann tatuálaithe leis an tsochaí?(alt 8)* **(2 m)**

- tacú le cúiseanna carthanachta (mar shampla síntiúis a thabhairt do dhílleachtlanna)

(k) *Cad a shíleann Magdalena Sawicka faoi thatú a fháil ag aois óg? Tabhair **trí** shonra.*

Trí cinn díobh seo: **(3 x 2 m)**
- tá sí ina choinne
- diúltaíonn sí tatú a dhéanamh ar dhuine óg
- Bíonn sí trína chéile nuair a éilíonn tuismitheoirí tatú a chur ar a bpáistí
- Fuair sí a céad tatú nuair a bhí sí 18 mbliana d'aois – bhí sí ró-óg/botún a bhí ann

- Is cinneadh é nach ceart a dhéanamh faoi luas lasrach

Część B	**Pisanie**	**80 punktów**
ROINN B	**Scríbhneoireacht**	**80 marc**

Ní mór d’iarrthóirí iarracht a dhéanamh as Ceist 3(a) nó 3(b) nó 3(c), as Ceist 4(a) nó 4(b) nó 4(c) AGUS ceachtar acu 5(a) nó 5(b) nó 5(c).

- <u>Má fhreagraítear níos mó ná cuid amháin de Cheist 3 nó de Cheist 4, nó de Cheist 5, ní mór gach freagra a mharcáil agus marcanna a thabhairt don chuid is airde scórála amháin.</u>

- Suimigh na marcanna ar ábhar (C) agus ar nath (E) chun na marcanna iomlána a thabhairt don cheist

- Nóta: I bpáirt ar bith de tháirgeadh scríofa ní ghearrfar pionós ar an mbotún céanna faoi dhó.

Marcáil *ábhar* agus *nath* ar leithligh

- Tabhair marcanna don ábhar **ar dtús.**
- Ní bhronntar aon mharcanna ar fhaisnéis/ábhar nach mbaineann le hábhar.
- Sa chás nach bhfuil aon mharcanna bronnta ar ábhar (i.e. iarracht neamhábhartha ina iomláine), **ní bhronnfar aon mharcanna** ar nath.

Ábhar (C)

	<u>C.3, C.4</u> 15 mharc	**<u>C.5</u> 10 marc**	**ÁBHAR**
An mhaith	**15-12**	**10-9**	• Baintear dea-shaothrú as ábhar spreagtha (téacs 1, téacs 2 nó pointí urchair) • Ardleibhéal comhleanúnachais téacs • Soiléire san argóint • Aidhm na cumarsáide comhlíonta • Gan aon/mórán ábhar neamhábhartha • Is beag botún atá sa tsainréim teanga (mar shampla: i ríomhphost, litir, blag, etc.)

Maith	**11-8**	**8-6**	• Léiriú inniúil a bheag nó a mhór ar ábhar spreagtha (téacs 1, téacs 2 nó pointí urchair) • Leibhéal réasúnta comhleanúnachais téacs • Argóinteacht mhaith • Aidhm na cumarsáide comhlíonta, a bheag nó a mhór. • Roinnt ábhar neamhábhartha • Roinnt botún sa tsainréim teanga
Réasúnta	**7-4**	**5-3**	• Drochléiriú ar ábhar spreagtha (téacs 1, téacs 2 nó pointí urchair) • Leibhéal réasúnta comhleanúnachais téacs • Argóint nach raibh forbartha go maith • Easpa cruinnis san aidhm chumarsáide • Cuid mhór ábhar neamhábhartha • Cuid mhór botún sa tsainréim teanga
Lag	**3-0**	**2-0**	• Drochléiriú amach is amach ar ábhar spreagtha (téacs 1, téacs 2 nó pointí urchair) • Easpa comhleanúnachais téacs • Cuspóir na cumarsáide teoranta • Ní raibh an t-iarrthóir soiléir maidir le conas freagairt don tasc • Ábhar neamhábhartha den chuid is mó • Botúin sa tsainréim teanga

Cumas scríofa (E)

	C.3, C.4 **15 mharc**	**C.5** **10 marc**	**Cumas scríofa**
An mhaith	**15 - 12**	**10-9**	• Polainnis nathach • Stór focal saibhir • Abairtí casta á láimhseáil go maith • Is beag botún sa ghramadach, litriú agus poncaíocht

Maith	**11 - 8**	**8-6**	• Stór focal maith • Comhréir mhaith den chuid is mó • Úsáid focal Béarla corruair • Roinnt botún sa ghramadach, litriú agus poncaíocht
Réasúnta	**7 - 4**	**5-3**	• Stór focal cruinn de ghnáth ach teoranta • Roinnt úsáide focal Béarla • Athrá • Roinnt chur isteach ó chomhréir Bhéarla • Go leor botún sa ghramadach, litriú agus poncaíocht
Lag	**3 - 0**	**2-0**	• Stór focal an-teoranta agus míchruinn den chuid is mó • Úsáid go minic focal Béarla • Cur isteach ó chomhréir Bhéarla • Is deacair an téacs a thuiscint de bharr botún rialta litrithe agus ghramadaí

Triail Chluastuisceana

Część A - Wywiad z Adamem Wajrakiem – dziennikarzem i przyrodnikiem - 24 marks

1. *Uzupełnij tabelę.* **(3 × 2m)**

Kiedy Adam Wajrak zamieszkał w Puszczy Białowieskiej?	pod koniec lat 90./27 lat temu **(2 m)** **nó** 1990. **(1 m)**
Dlaczego Adam Wajrak zamieszkał w puszczy? Podaj **2** powody.	**Dhá cheann díobh seo: (2 x 2 m)** **(i)** jego żona chciała prowadzić tutaj badania **nó** jego żona chciała tu mieszkać **(1 m)** **(ii)** to fascynujące miejsce **(iii)** puszcza urzekła go już w czasach studenckich

2. *Jakie zajęcia doszły do obowiązków Adama Wajraka, gdy przeniósł się do puszczy? Podaj **3** szczegóły.* **(3 × 2m)**

Aon **trí** cheann díobh seo a leanas:
- koszenie trawy
- rąbanie drzewa
- naprawianie dachu
- malowanie płotu
- sprzątanie szopy

3. *Co zwykle robi Adam Wajrak rano? Podaj **2** szczegóły.*

Dhá cheann ar bith de: **(2 × 2 m)**
- idzie do lasu
- obserwuje przyrodę
- je śniadanie
- wychodzi z psem (Lolkiem) na spacer
- pisze artykuły

4. *Zaznacz **(✓) prawda** lub **fałsz.***

Adam Wajrak zaleca odwiedzać Puszczę Białowieską w różnych porach roku. **F** **(2m)**

5. *Jakich zwierząt nie ma już w Puszczy Białowieskiej? Podaj **2** gatunki.*

Aon **dhá** cheann díobh seo a leanas: **(2 x 2 m)**
- niedźwiedź
- czajka
- głuszec

6. *Jak Adam Wajrak dba o puszczę?* **(2m)**
- nie używa samochodu/jeździ na rowerze

Część B - Kazimierz Dolny - 18 marks

1. *Jak nazywany jest Kazimierz Dolny ?*

- perłą polskiego renesansu **(2 m)**

nó

- perłą renesansu **(1m)**

2. (i) *Kiedy w Kazimierzu Dolnym odbywa się festiwal Dwa Brzegi*?

- co roku, na przełomie lipca i sierpnia **(4 m)**

nó

- co roku
- na przełomie lipca i sierpnia/w lipcu i sierpniu **(2 m)**

(ii) *Jakie filmy można zobaczyć podczas trwania festiwalu Dwa Brzegi? Podaj **2** szczegóły.*

Aon **dhá** cheann díobh seo a leanas: **(2 × 2 m)**

- fabularne
- dokumentalne
- animowane
- z różnych krajów świata

3. *Wymień **2** rodzaje warsztatów, które odbywają się w Kazimierzu Dolnym?*

Aon **dhá** cheann díobh seo a leanas: **(2 × 2 m)**

- sztuki ulicznej
- jogi
- pszczelarskie

nó

- sztuki **(1 m)**

4. *Jakich przysmaków można skosztować w Kazimierzu Dolnym? Podaj **2** szczegóły.*

Aon **dhá** cheann díobh seo a leanas: **(2 × 2 m)**

- miejscowych wypieków
- koguta z ciasta
- oponki z (różnymi) dodatkami

nó **(2 x 1 m)**

- wypieków
- koguta
- oponki

<u>Część C - Recenzja książki - 24 m</u>

1. *Líon isteach an tábla thíos faoin leabhar Jowita zostaje.* **(6 m)**

Cén uair a tharla an agóid?	mí - Nollaig**(1 m)** Bliain - 2023**(1 m)**
Cén fáth a ndeachaigh na mic léinn i mbun agóide?	Bhí údaráis na hollscoile chun an seomra codlata a dhíol/ní raibh na mic léinn ag iarraidh a gcóiríocht a chailleadh/níor aontaigh siad leis an seomra codlata a dhíol/ **(3 m)**
Cé mhéad lá a mhair an agóid?	Deich**(1 m)**

2. *Ticeáil (✓)* ***fíor*** *nó* ***bréagach.***

Scríobh na scoláirí an leabhar faoina n-agóid. **F** **(2 m)**

3. *Déan cur síos ar ábhar an leabhair. Tabhair* ***trí*** *shonra.*

Aon **trí** cheann díobh seo a leanas: **(3 x 2m)**

- Treoracha
- clár/sceideal na hagóide
- comhfhreagras
- agallaimh
- ailt
- Aistí
- grianghraif
- bileoga
- póstaeir

4. **(i)** *Conas ar glacadh leis an leabhar?* **(2 m)**

- go díograiseach

(ii) *Cé a léigh an leabhar? Tabhair* ***dhá*** *shonra.* **(2 x 2 m)**

Aon **dhá cheann** díobh seo a leanas:

- scoláirí
- Tuismitheoirí
- Múinteoirí

5. *Cad a tharla tar éis don leabhar a bheith foilsithe?* **(4 m)**

- thosaigh eagraíochtaí a chosain cearta mac léinn ag fás (i mbailte coláiste)

nó

- thosaigh eagraíochtaí mac léinn ag fás **(2 m)**

<u>Część D - Dmuchane meble - 14 mharc</u>

1. *Cén cineál troscáin a luaitear anseo?* **(2 m)**

- stól/cathaoir

2. *Cad é an cruth inar féidir an troscán a cheannach?* **(2 m)**

-i rolla

3. *Luaigh* ***trí*** *ghné a bhaineann le troscán Oskar Zięta.*

Aon **trí** cheann díobh seo a leanas: **(3 x 2 m)**

- na cathaoireacha is éadroime/éadrom
- soladach
- marthanach
- fadsaolach/fadtéarmach/marthanach

4. *Cén meáchan a dhéanfaidh damáiste do throscán Oskar Zięta?* **(1 m)**

- 2 tonna

5. *Conas ar chuir Oskar Zięta spéis sa mhiotal?* **(3 m)**

- óna sheanathair a bhí ina ghabha

nó

- óna sheanathair **(2 m)**

Część E - Wiadomości - 20 marc

Mír 1

1. Líon isteach an tábla thíos faoi Shacar Amp. **(4 m)**

Cén fhoireann a raibh an fhoireann Pholannach ag imirt ina coinne?	Chéinia **(2 m)**
Cén toradh a bhí ar an gcluiche?	Pholainn 1, An Chéinia 0 / Bhí an bua ag an bPolainn **(2 m)** **nó** 1 – 0 **(1 m)**

Mír 2

2. *Cén fáth ar tugadh onóir do Rysiek, an cat, le dealbh? Tabhair* ***dhá*** *shonra.*

Aon **dhá** cheann díobh seo a leanas: **(2 x 2 m)**

- is minic a théadh sé go dtí an traein lena úinéir
- shuigh sé ar bhinse agus d'fhan sé go dtí gur imigh an traein
- bhí sé dílis
- bhí sé cliste

Mír 3

3. *Cad a fhoghlaimímid faoin tionscadal atá á reáchtáil ag Ionad Eolaíochta Copernicus? Tabhair* ***trí*** *shonra.*

Aon **trí** cheann díobh seo a leanas: **(3 x 2 m)**

- Ritheann an tIonad ceardlanna *"Lets discover it!"*
- Bíonn na ceardlanna ar siúl i mbailte beaga
- Bíonn na ceardlanna ar siúl ag an deireadh seachtaine
- Bíonn na ceardlanna ar siúl i leabharlanna áitiúla/Ionaid Pobail/Ionad Spóirt/Scoileanna
- Taispeánann na múinteoirí do dhaoine fásta conas an eolaíocht a aimsiú le páiste
- Níl aon trealamh teicniúil ardteicniúil ag teastáil le bheith páirteach
- Níl aon uirlisí costasacha ag teastáil le bheith páirteach
- Faigheann rannpháirtithe fearas saor in aisce chun turgnaimh a dhéanamh sa bhaile

Mír 4

4. *Déan cur síos ar an gCearnóg Phoircealláin in Ćmielów. Tabhair* ***trí*** *shonra.* **(3 x 2 m)**

Aon **trí** cheann díobh seo a leanas:

- tá tobair ann atá cosúil le tacar caife
- Tá 20 binse i gcruth cupáin sa chearnóg
- tá uisce ag doirteadh isteach i gceann de na cupáin caife ón bpota caife
- tá babhla siúcra ann

nó

- tá tobair ann **(1 m)**
- tá 20 binse ann

AGUISÍN 1

Scéim Mharcála Mhionathruithe

Cuirtear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm ar an obair a chuireann iarrthóirí isteach ar deonaíodh ceann amháin nó níos mó de na socruithe seo a leanas dóibh:

- leagan taifeadta d'obair scríofa
- úsáid ríomhaire le saoráid seiceála litrithe cumasaithe
- úsáid scríobhaí
- tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach.

Maidir le hArdteistiméireacht Ardleibhéil Polainnise ciallaíonn sé seo nach ngearrtar pionós ar earráidí litrithe agus i ngnéithe áirithe gramadaí mar chásanna míchearta agus réimnithe.

Léamhthuiscint agus Léiriú Scríofa

Litriú: Ná cuir líne faoi fhocail nach bhfuil litrithe i gceart, fiú má chuireann sé as d'fhuaimniú an fhocail.

Gramadach: Is féidir na gnéithe gramadaí nach ngearrfar pionós orthu a mheas ach a shamhlú go bhfuil an freagra á chloisteáil agat mar thaifeadadh. Níor cheart marcanna a bhaint ach i gcás botún a thabharfá faoi deara agus tú ag éisteacht.

AGUISÍN 2
SCRIPT CD

Wywiad z Adamem Wajrakiem – dziennikarzem i przyrodnikiem

- Jak długo mieszka pan w Puszczy Białowieskiej?
- Do puszczy trafiłem pod koniec lat dziewięćdziesiątych. Mieszkam tu już 27 lat.
- Z jakiego powodu przeprowadził się pan do miejsca tak odległego od cywilizacji?
- Moja żona, która jest biologiem, chciała prowadzić tutaj badania. Poza tym to naprawdę fascynujące miejsce! Urzekło mnie już w czasach studenckich.
- W jednym z wywiadów powiedział pan, że musiał się pan do życia w puszczy przyzwyczaić. Do czego na przykład?
- Do nowych prac. Wiele musiałem się nauczyć, na przykład: koszenia trawy czy rąbania drzewa... Sam naprawiam dach, maluję płot, sprzątam szopę... Tak, do życia wiejskiego i związanych z nim wyzwań musiałem się przyzwyczaić. Jestem przecież dziennikarzem, piszę artykuły do gazety. To moje główne źródło dochodu.
- Jak wygląda pana typowy dzień?
- Budzę się przed świtem i idę do lasu, obserwuję przyrodę. Około ósmej jem śniadanie, a potem zabieram psa - Lolka - na spacer. Kolejnych kilka godzin spędzam na pisaniu artykułów do prasy. Wieczorami wraz z żoną dzielimy się wrażeniami z minionego dnia.
- Kiedy, pana zdaniem, najlepiej wybrać się na wycieczkę do Puszczy Białowieskiej?
- Najbardziej polecam okres od jesieni do wiosny, choć jest tu pięknie przez cały rok.
- Jakie zwierzęta widuje pan na co dzień ?
- Najczęściej żubry, wilki, lisy i jelenie. Spotykam też borsuki, nornice i myszołowy.
- A czy jakieś zwierzęta wyginęły w puszczy?
- Niestety tak. Nie zobaczymy już na przykład niedźwiedzia, czajki czy głuszca.
- Co pan robi dla puszczy?
- Nie używam samochodu. Jeżdżę tylko na rowerze.

Kazimierz Dolny

Kazimierz Dolny to urocze miasto w województwie lubelskim, położone nad brzegiem Wisły. W tym mieście, nazywanym *perłą polskiego renesansu*, organizuje się wiele wydarzeń kulturalnych. Jednym z najważniejszych i najbardziej wyczekiwanych jest Festiwal Filmu i Sztuki *Dwa Brzegi*. Odbywa się on co roku, na przełomie lipca i sierpnia. Festiwal ten przyciąga do Kazimierza Dolnego mnóstwo turystów. Podczas tej imprezy artystycznej można zobaczyć filmy fabularne, dokumentalne i animowane z różnych krajów świata.
Odbywają się wtedy również liczne warsztaty i wystawy. Na szczególną uwagę zasługują warsztaty: sztuki ulicznej, jogi czy pszczelarskie. Festiwal *Dwa Brzegi* jest nie tylko doskonałą okazją do obejrzenia nowych filmów czy udziału w wielu kulturalnych projektach, ale także do odwiedzenia Kazimierza Dolnego. Miasto to słynie z ciekawych muzeów, galerii sztuki oraz przytulnych kawiarni i restauracji. W czasie festiwalu organizowane są także wydarzenia kulinarne, podczas których można spróbować smacznych, miejscowych wypieków, takich jak: koguta z ciasta czy oponki z różnymi dodatkami.

Recenzja książki

Książka pod tytułem *Jowita zostaje. Historia dziesięciu dni ruchu studenckiego* powstała pod wpływem wydarzeń, które miały miejsce w Poznaniu w grudniu 2023 roku. Władze Uniwersytetu imienia Adama Mickiewicza zamierzały wówczas sprzedać akademik *Jowita*. Studenci nie chcieli się na to zgodzić, ponieważ straciliby miejsca zamieszkania. W formie sprzeciwu zajęli dom studencki *Jowita* i przebywali w nim przez dziesięć dni. W tym czasie prowadzone były rozmowy między władzami uniwersytetu a studentami.
Na szczęście akademik udało się uratować. Po zakończeniu protestu powstała książka *Jowita zostaje*. Spełnia ona rolę kroniki tamtych dni. Jak przyznają autorzy, czyli studenci uczestniczący w tej akcji, książka ma dla nich znaczenie informacyjne. Zawiera instrukcje, program działań, korespondencję studentów z władzami uczelni, wywiady z uczestnikami strajku. Ponadto są w niej także różne artykuły i eseje, wiele zdjęć, projekty ulotek i plakatów. Książka liczy ponad pięćset stron! W przedmowie autorzy napisali, że zależy im na tym, by kolejne pokolenia młodych mogły sięgać po podobne źródła, by uczyć się, jak zwyciężać w walce o swoje prawa.
W przeprowadzonych rozmowach studenci podkreślali, że chodzi im o bezpieczeństwo socjalne studiujących oraz o to, by każdy miał dostęp do edukacji. Utrata akademika oznaczałaby wyższe koszty utrzymania, a co za tym idzie, więcej godzin spędzonych w pracy, a mniej poświęconych na rozwój osobisty. A przecież studia to także czas na realizowanie swoich pasji. Książka ta spotkała się z entuzjastycznym odbiorem zarówno wśród studentów, jak ich rodziców i nauczycieli. Po jej wydaniu w wielu miastach uniwersyteckich zaczęły powstawać organizacje, których celem jest ochrona praw studenckich.

Dmuchane meble

Niezwykłą technologię dmuchania dwuwarstwowej, płaskiej blachy wymyślił polski projektant Oskar Zięta. Stworzył stołki, które kupuje się zwinięte w rolkę. Rolka jest na tyle mała, że mieści się w torbie na zakupy. Aby powstał stołek, trzeba tę formę napompować przy pomocy ręcznej pompki. Każdy egzemplarz przybiera oryginalną formę, ponieważ metal nigdy nie wygina się w ten sam sposób. Metalowe stołki, na początku tylko srebrne, teraz są już dostępne w wielu kolorach.
Produkt Oskara Zięty, pomimo że jest najlżejszym krzesłem na świecie, zdecydowanie można określić: solidnym, wytrzymałym i długowiecznym. Badania wykazały, że odkształci się dopiero pod ciężarem dwóch ton. Laserowo wycinana stal jest wydajna w produkcji i nadaje się do recyklingu. Zainteresowanie metalem odziedziczył pan Zięta po dziadku, który z zawodu był kowalem. Stołek Plopp, czyli „polski ludowy obiekt pompowany powietrzem”, przyniósł autorowi sławę i liczne nagrody. Mebel trafił do Centrum Pompidou jako jedno z dwunastu krzeseł, które zmieniły oblicze współczesnego wzornictwa.

Wiadomości

1. W listopadzie ubiegłego roku reprezentacja Polski kobiet w Amp Futbolu, czyli piłce nożnej kobiet po amputacji nogi, pokonała Kenię w meczu o trzecie miejsce mistrzostw świata. To pierwszy mundial kobiecy w tej kategorii, co sprawia, że sukces Polek staje się historycznym momentem dla polskiego sportu. W emocjonującym meczu Polska wygrała z Kenią jeden zero.

2. Na gdańskim dworcu miała miejsce niecodzienna uroczystość. Odsłonięto tam rzeźbę kota - Ryśka. Na uroczystości był i kot, i jego właścicielka – pani Patrycja Makowska. Podczas wywiadu powiedziała, że przygarnęła Ryśka ze schroniska dla zwierząt i od razu bardzo pokochała. Jak widać, z wzajemnością! W ubiegłym roku pracownicy dworca zauważyli, że kot regularnie odprowadza do pociągu swoją właścicielkę, po czym siada na ławce i czeka aż pociąg odjedzie. Wierność kota została uhonorowana pięknym pomnikiem.

3. Centrum Nauki Kopernik prowadzi warsztaty „Odkryjmy to!". Odbywają się one w małych miejscowościach. W weekendy, w lokalnych bibliotekach, domach kultury, centrach sportowych czy szkołach – edukatorzy z Kopernika pokazują dorosłym, jak poprzez wspólne eksperymentowanie odkrywać z dzieckiem świat nauki. Zaletą projektu jest to, że do eksperymentowania nie potrzeba zaawansowanego technologicznie i kosztownego sprzętu. Po zakończeniu warsztatów uczestnicy otrzymują darmowy zestaw do eksperymentowania z dzieckiem w domu.

4. W Ćmielowie miało miejsce uroczyste otwarcie Porcelanowego Rynku. W jego centrum jest fontanna przypominająca serwis do kawy. Dookoła niej znajduje się dwadzieścia ławeczek w kształcie filiżanek. Do jednej z nich spływa woda z czajniczka. Jest też oczywiście cukiernica. Filiżanki, które zdobią ćmielowski rynek, zostały wykonane zgodnie ze wzorem, który powstał jeszcze przed II wojną światową. Zlecił go ówczesny prezydent Rzeczypospolitej - Ignacy Mościcki.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don scrúdú. Ba chóir freisin an marc bónais sin **a shlánú síos.**

Tábla 280 @ 5%

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a bhfuil 280 marc san iomlán ag gabháil leo agus inarb é 5% gnáthráta an bhónais.

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás 210 marc agus faoina bhun sin. Os cionn an mhairc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
211 - 213	10
214 - 220	9
221 - 226	8
227 - 233	7
234 - 240	6
241 - 246	5

Bunmharc	Marc Bónais
247 - 253	4
254 - 260	3
261 - 266	2
267 - 273	1
274 - 280	0